

Obecná a měšťanská škola (německá) Bezručice

1799 – 1944

Inventář

Číslo EL NAD: 224
Evidenční číslo pomůcky: 224

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	7
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	8
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	8
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	9
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	10
Inventární seznam.....	11

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Základy novodobého základního školství byly položeny v r. 1774 „Všeobecným školním řádem“ (Allgemeine Schulordnung für die deutschen Normal-, Haupt- und Trivialschulen in den sämtlichen k. k. Erbländern) vydaným císařovnou Marií Terezií na podkladě návrhu vypracovaného císařským rádcem a osvíceným augustiniánským opatem kláštera ve slezské Zaháni, Johannem Ignazem von Felbingerem. Zásadní roli v nově konstituovaném školském systému sehrála i za tím účelem zřízená dvorská studijní komise.

Všeobecným školním řádem byla dána struktura tzv. nižšího školství, které v podstatě existovalo do poloviny 20. století a nahradilo tak školský systém do té doby organizačně i pedagogicky nejednotný a roztržštěný. Dokument jako zásadní změnu oproti dosavadní praxi stanovil, že vrchní dozor nad školstvím přešel z církve na stát, neboť v každém hlavním městě jednotlivých zemí byla zřízena zemská školní komise při zemské vládě. Komise se starala o zřizování nových škol a spravovala zemský školní majetek. Ustanovovala pro jednotlivé obvody školní dozorce, kteří s podporou krajských úřadů dohlíželi na stav školství. Obvykle byli do této funkce ustanovováni vikáři. V jednotlivých místech pak byl svěřen dozor nad školou místnímu faráři. O materiální stránku věci se staral vrchností ustanovený světský dozorce, obvykle panský úředník nebo vážený občan.

Císařský předpis stanovil tři typy škol:

Triviální školy (označované jako farní nebo filiální v případech, kdy byly zřízeny při farách či filiálních kostelích) byly nejčastěji jednotřídní, více tříd měly výjimečně. Poskytovaly šestileté základní vzdělání dětem od 6 do 12 let v předmětech čtení, psaní, počítání, náboženství s mravoukou na něm založenou a uvedení k hospodářství. Docházka do těchto škol byla povinná a výuka probíhala v mateřském jazyce. Císař Josef II. vydal nařízení, že obecná škola má být zřízena i všude tam, kde je v obvodu půl hodiny 90 - 100 dětí školního věku. To v důsledku znamenalo zvýšení dosavadního počtu triviálních škol.

Hlavní školy zakládáné ve větších městech bývaly o 3 případně 4 třídách a poskytovaly vzdělání v řadě dalších předmětů navíc oproti školám triviálním. Vyučování se uskutečňovalo v němčině.

Normální nebo-li vzorné školy byly zřízeny v hlavních městech jednotlivých zemí, měly 4 třídy a jejich výuka v německém jazyce byla postavena na rozšířené osnově hlavních škol.

Za císaře Františka II. byl v r. 1805 vydán nový zákoník obecného školství, Politické školské zřízení (Politische Verfassung der deutschen Schulen für die k. k. österreichischen Provinzen mit Ausnahme von Ungarn, Lombardie, Venedig und Dalmatien), který znamenal opětovné získání dominantního vlivu církve na školství. Ponechal základní rozdělení škol, navíc přinesl zřizování reálných škol ve městech pro vzdělání obchodnického a úřednického dorostu. Ve městech mohly být zřizovány dívčí školy.

Většina triviálních škol měla jediného učitele na 100 žáků. Pokud jejich počet přesáhl toto číslo, býval učiteli přidělen pomocník. Školní budovy se pořizovaly tak, že vrchnost poskytla stavební materiál, školní patron (obvykle místní farář) zajistil řemeslníky a vesnice dodala ruční a potažní robotu. Školní povinnost se vztahovala i na děti pracující v továrnách, které se vzdělávaly o sobotách a nedělích, resp. dorost starší 12 let, jenž měl na venkově

navštěvovat zprvu do 18, později do 15 let, nedělní opakovací hodiny. V každém kraji byla zřízena alespoň jedna hlavní škola.

Podmínkou pro vykonávání práce učitelského pomocníka býval pro triviální školy tříměsíční, pro hlavní školy šestiměsíční, přípravný kurs (preparandie) zakončený zkouškou. Pokud se pomocník při výuce osvědčil, mohl udělat další zkoušku na samostatné učitelství. Od r. 1832 bylo přípravné období nezbytné pro získání učitelské kvalifikace prodlouženo na 6 měsíců pro triviální školy a na 1 rok pro hlavní školy. V r. 1841 pak byla doba přípravy sjednocena na 1 rok pro oba typy škol.

Učitel býval doporučován zemskou vládou, majitelem panství či patronem školy, obcí nebo farářem a umístovací dekret vydávala konsistoř. Učitele vzorných a hlavních škol jmenovala dvorská komise. Dohled nad hlavními a triviálními školami náležel jednak místnímu duchovnímu správci, jenž byl přímým představeným učitele i školy, na niž zároveň vyučoval náboženství a současně světskému správci dohlížejícímu na řádný stav školní budovy a školní docházku. Právní základ zavedený Politickým školským zřízením v podstatě přetrval až do 2. poloviny 19. století, neboť uvedený předpis byl postupně rozvíjen dalšími úpravami.

V r. 1848 bylo ve Vídni zřízeno namísto dosavadní dvorské studijní komise ministerstvo veřejného vyučování, vzápětí přejmenované na ministerstvo kultu a vyučování. Následně pak byly v jednotlivých zemích monarchie konstituovány zemské školní úřady, do jejichž kompetence spadala správa obecných a středních škol. V jejich čele stáli zemští školní inspektoři. V každém politickém okrese byl ustanoven okresní školní inspektor, obvykle místní vikář. Od následujícího roku 1849 byla stanovena doba vzdělání pro učitele na 2 roky.

Mezi roky 1852 - 1858 byla provedena reorganizace hlavních škol tak, aby byly všude čtyřtřídní. Tam, kde byly čtvrté třídy již dříve, specializovaly se tyto školy jako reálné nebo měšťanské, a označovaly se proto jako nižší reálky či měšťanky. Pokračovalo se v nich ve výchově měšťanské mládeže pro obchod, řemeslo a hospodářství na základě daném triviální školou.

Konkordátem mezi rakouským císařem a papežem byla dominantní úloha ve školství od r. 1855 nakrátko vrácena církvi, nicméně vydáním řady zákonů v 60. letech 19. století se školství postupně vrátilo do pravomoci státu, stalo se záležitostí převážně civilní a zejména věcí decentralizovanou, v kompetenci jednotlivých zemí. V Čechách byl tento proces zahájen zákonem č. 33/1864 Z. z. o částečném zrušení školního patronátu a zákonem č. 1/1866 Z. z. o provedení rovného práva obou zemských jazyků ve školách obecných a středních.

Základní zásady pro další vývoj zemského školství mj. stanovil zákon č. 142/1867 Ř. z., který státu vyhrazoval právo nejvyššího řízení a dozoru nad vyučováním a vychovatelstvím. Zákonem č. 84/1868 Ř. z. byla určena základní pravidla pro vztah školy a církve.

Vyvrcholením legislativního procesu ve školství bylo vydání říšského zákona č. 52/1869 Ř. z. o obecných (v českém překladu někdy národních) školách. Zákon stanovil interkonfesijnost obecné školy, rozšířil trivium o četné další předměty, položil meze náboženskému vyučování, dal pevný základ měšťanské škole, stabilizoval osmiletou školní povinnost, upravil školní docházku, nově uspořádal přípravné i navazující vzdělávání učitelů, vymezil způsobilost k vykonávání učitelského úřadu (čtyřleté studium na učitelském ústavu) a způsob dosazování učitelů, vytkl povinnost ke zřizování a provozování škol a upravil předpisy a podmínky pro soukromé školství.

Některá ustanovení výše uvedeného zákona byla později upravena tzv. školskou novelou, zákonem č. 53/1883 Ř. z. Ještě za éry monarchie, ale následně i během existence Československé republiky navázala na oba zákony řada dalších zákonů a předpisů, jimiž byly upravovány jednotlivé problémy školství.

Na základě uvedené legislativy byly obecné (národní) školy (Volksschulen) určeny pro vzdělání mládeže ve věku školou povinném po dobu prvních pěti let školní docházky, případně pro vzdělávání v dalších třech letech školní povinnosti, pokud žáci nepřešli na školu měšťanskou nebo některou ze středních škol.

Veřejné obecné školy byly v Čechách zřizovány všude tam, kde v osadě nebo několika osadách (samotách) ležících v okruhu 1 míle (od r. 1876 v okruhu 4 km) bylo v pětiletém průměru více než 40 dětí ročně. Pakliže byla pro děti docházka z důvodu obtížných komunikací komplikovaná, mohly úřady přistoupit ke zřizování expozitur škol. K výuce na expozituře pak býval určen některý z učitelů obecné školy. Pokud byla škola nejméně 5 let nucena dělit většinu tříd, bývala následně rozdělena na 2 samostatné školy. Jestliže byla škola v lidnatém místě nebo počet zákonem vyžadovaných učitelů byl vyšší než 6, docházelo k jejímu dělení podle pohlaví a vzniku chlapeckých, resp. dívčích škol. Od školního roku 1932/33 byl stanoven maximální počet 50 žáků pro jednotřídky. Ve dvoutřídkách a vícetřídkách smělo být ve třídě nejvýše 60 žáků.

Měšťanské školy (Bürgerschulen) byly vyšším stupněm obecných škol určeným pro vzdělání v 6. - 8. roce školní docházky. Dle zákona byla veřejná měšťanská škola jako nezbytná zřizována v obvodě každého politického okresu. Další mohly být zřizovány při obecných školách s alespoň 400 dětmi. Do měšťanských škol měly za povinnost docházet děti, které měly tuto školu ve školním obvodu. V případě, že měla smíšená měšťanská škola alespoň 3 roky po sobě více než 300 žáků, došlo k jejímu rozdělení na dvě samostatné školy: chlapeckou a dívčí. Na základě tzv. malého školského zákona č. 226/1926 Sb. byly při měšťanských zaváděny pokračovací školy (živnostenské, kupecké, lidové hospodářské) a pokračovací kurzy pro 14 – 16letou mládež. Počínaje školním rokem 1932/33 nesměl být počet žáků v jednotlivých třídách vyšší než 60. Od r. 1941 byly přejmenovány na hlavní školy.

Obecné i měšťanské školy měly přidělen svůj tzv. školský obvod (tvořený kromě obce osadami, jejich částmi a samotami), který se až na nepatrně výjimek shodoval s obecními hranicemi. O majetkoprávní a provozní stránku škol v rámci školních obcí pečovaly od r. 1873 veřejné úřady - místní školní rady. Okresní školní rada pak zastupovala zájmy tzv. školního okresu navenek, vedla jednání o úpravě a rozšíření existujících škol či zřizování nových škol, prozatímně obsazovala uprázdněná učitelská místa apod. Na fungování školství v jednotlivých školských okresech dohlíželi státní zaměstnanci, okresní školní inspektoři. Nejvyšším dozorčím úřadem byla v jednotlivých zemích zemská školní rada.

Školský systém konstituovaný v rakouské monarchii ve 2. polovině 19. století a doplňovaný a upravovaný předpisy Československé republiky, byl v hlavních rysech uplatňován v podst. až do r. 1948, resp. 1953, kdy po zavedení socialistického společenského uspořádání došlo i na změnu struktury školství.

V pohraničí však v důsledku změn souvisejících s koncem 2. světové války byly v r. 1945 obecné školy (Volksschulen) plošně prozatímně uzavřeny (viz Výnos MŠO poř. č. 18 z 7. VI. 1945, č. 2641 pres.) a následně zrušeny (viz Výnos MŠO poř. č. 90 z 16. X. 1945, č. 8551 pres). Od září 1945 byly nově otevírány české obecné školy pro děti dosídlenců.

Dějiny školství v Bezdruzicích (Weseritz) sahají několik staletí nazpět, neboť nejstarší písemný odkaz pochází z počátku 17. století. Prvním doloženým učitelem byl Martin Gebhardt, který vyučoval před r. 1624 v domku v podzámčí. Teprve v r. 1740 byla, patrně na náměstí, postavena nová dřevěná školní budova, která však brzy nedostačovala rostoucímu počtu dětí, a proto byla r. 1794 zbourána.

Na jejím místě došlo v r. 1795 k vystavění prvního zděného objektu pro tehdejší triviální školu se dvěma třídami. Stoupající počet žáků si v r. 1860 vynutil zbudování další školy, jednopatrové stavby v severní frontě náměstí. V domě pořízeném za 8000 zlatých, který z třetiny financovaly obce bezdružického školského obvodu a ze dvou třetin löwensteinská vrchnost, později sídlil městský úřad. Od r. 1873 fungovala bezdružická škola jako trojtřídní. K r. 1877 jsou doloženi řídicí učitel Josef Hilbert, učitel Josef Schirsch a spolučitel Anton Pimpl.

V r. 1888 byla škola zaznamenána jako centrum školského obvodu, do něhož spadal nedaleký Řešín a samoty Myslivna Nový dvůr, Velký a Malý Zaječí mlýn, Český mlýn, Štěrkovna, Barvírna a Žižkův mlýn. Tehdy ji navštěvovalo přes 220 žáků. Řídicím učitelem byl Anton Pimpl, učitelem Johann Jesinger, zatímním spolučitelem Alois Reb a učitelkou ručních prací Antonia Weyser.

Na zasedání 3. června 1908 rozhodlo zastupitelstvo soudního okresu při příležitosti 60. výročí vlády císaře Františka Josefa I. o založení fondu určeného ke zřízení měšťanské školy v Bezdruzicích. Po dlouholetých snahách pak bezdružičtí představitelé uspěli až v r. 1923, kdy došlo 1. října k otevření 1. třídy s 66 žáky. Zároveň byly předloženy záměry na výstavbu společné budovy pro obecnou i měšťanskou školu. Na jejich realizaci došlo až v r. 1925, kdy Okresní úřad Planá společně s městem nechaly za 1,7 milionu korun postavit na jižním svahu Hřbitovního návrší moderní a dokonale vybavenou školní budovu.

Prvním provizorním ředitelem smíšené obecné a měšťanské školy byl jmenován Robert Träger proslulý jako vynikající varhaník. Po něm byl od 1. února 1925 ustanoven definitivním ředitelem Johann Ebenhöf, který přišel z Kladruhu, školu vedl až do r. 1945 a do r. 1944 psal školní kroniku. Učitelství zastupovali: ve dvoutřídní smíšené obecné škole definitivní učitelé Julius Fechter a Flora Siegel, učitelka ručních prací Theresia Bittner a učitelé náboženství: katolický kněz Herrmann Lugert, rabín Jakob Folkmann a evangelický pastor Josef Mittag, ve trojtřídní smíšené měšťanské škole odborní učitelé Ernst Oschowitz, Robert Träger a Franz Salzer.

K obecné a měšťanské škole byla nejprve v r. 1928 připojena mateřská škola, kterou ročně prošlo okolo 35 dětí od 4 let věku, a která měla vlastní učitelku. Od školního roku 1930/31 se pak zájemci o učňovskou kvalifikaci mohli vzdělávat v pokračovací živnostenské škole, která byla zřízena pro odbornou výchovu dorostu z širšího regionu a vyučovali na ní učitelé měšťanské školy.

V souvislosti se zvyšujícím se počtem zájemců o vzdělání byl ke tříleté měšťance připojen 4. ročník, nebo-li jednoroční učební kurz, zaznamenaný k r. 1934. V téže roce byl rovněž zachycen i nárůst učitelství z původních tří odborných učitelů na šest včetně dvou žen. Na škole působil i zkušený učitel češtiny. Učitelka ručních prací zároveň vyučovala na obecné škole v Čelivi.

Školou prošly stovky dětí, např. ve školním roce 1938/39 bylo zapsáno 284 žáků, z toho 99 v obecné a 185 v měšťanské. Pro přespolní děti pocházející z větší vzdálenosti byla ve škole kuchyně s jídelnou a družina.

Od r. 1873 škola náležela do obvodu školního okresu Planá a vyšší dohled nad ní tudíž vykonávala do r. 1938 Okresní školní rada v Plané, poté do r. 1945 Kreisschulamnt v Teplé.

Školní budova prošla po r. 1945 stavebními úpravami a slouží výuce dodnes.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Na každé obecné i měšťanské škole byly dle § 136 Řádu školního a vyučovacího pro školy obecné a měšťanské vydaného Nařízením ministerstva věcí duchovních a vyučování č. 159/1905 Ř. z. povinně vedeny a do „školního archivu“ ukládány úřední spisy: školní kronika, školní inventář, jednací protokol, index normálí, knihovní katalogy, seznam knih pro chudé žáky, třídní výkazy docházky a prospěchu žactva a třídní knihy. Vedení úředních spisů a korespondence školy měl v popisu práce určený správce školy, případně třídní učitel.

Za dobu téměř 150leté existence bezdružické školy nepochybně vznikla četná agenda, z níž se však dochovala jen část.

Pravděpodobně z bezdružické poválečné školy bylo do Okresního archivu Stříbro po skartaci provedené dne 4. května 1956 převzato 40 knih z let 1799-1891, 1 podací protokol z let 1882-1909 a písemnosti o rozsahu 1 kartonu z let 1881-1882. O převzetí se kromě záznamu o skartaci na EL JAF (založeném 19. února 1958) nedochoval žádný dokument. V knize nadací byl však nalezen evidenční lístek s hlavičkou „Archiv města Bezručic“, na němž je uvedena kromě názvu – Školní fond r. 1848 – i signatura 38. To svědčí o skutečnosti, že přinejmenším některé školní dokumenty byly po r. 1945 uloženy a zaevidovány ve spisovně městského národního výboru.

Kronika z let 1923-1944 byla do SOkA Tachov předána dne 18. září 2000 z Obecního úřadu Bezručice (číslo přírůstku 21/2000). Při generální inventuře v r. 2001 pak bylo v rámci souboru identifikováno 45 knih z období 1719-1944 a podací protokol z let 1882-1909. Karton spisů zmiňovaný k r. 1956 nebyl v průběhu generální inventury nalezen a kvůli absenci zápisů na tehdejší EL JAF nelze stanovit, co bylo jeho obsahem.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

V průběhu inventarizace bylo též zjištěno, že jeden z katalogů byl v minulosti omylem rozdělen a v důsledku toho následně vykazován jako dvě knihy. Při pořádání byly proto obě části sesazeny k sobě a nadále zapsány jako jedna kniha. Tím se snížil počet knih vykázaných v rámci generální inventury z původních 45 na 44.

V rámci inventarizačních prací byly identifikovány a vytříděny 4 úřední knihy z činnosti Místní školní rady (hlavní matriky á 0,11 bm) a 2 úřední knihy z činnosti Židovské obecné školy (třídní katalog a matrika žáků á 0,02 bm), pro něž byla založena vlastní dokumentace. Pro archivní soubor Židovská obecná škola 1873 – 1882 EL NAD 1076, pro archivní soubor Místní školní rada Bezručice 1873 – 1915 EL NAD 1075).

Vytříděním archiválií do uvedených souborů a následným nakartonováním se změnila metráž souboru z původních 0,30 bm na aktuálních 0,22 bm.

Do inventarizace byl zahrnut veškerý archivní materiál původce, resp. jeho předchůdce, triviální školy. Společná inventarizace se jevila v tomto případě jako vhodná, neboť na triviální školu následně navazovala obecná škola a navíc se z činnosti triviální školy

dochovaly pouhé dvě archiválie. S ohledem na neexistující spisový plán a typy dochovaných dokumentů (kniha cti 1799 – 1869, kniha nadací 1848 – 1863, třídní katalogy 1878 – 1892, kronika 1925 – 1944 a podací deník 1882 – 1909) bylo při koncipování inventárního seznamu vycházeno ze základního systému řazení a zároveň přihlédnuto k pořadí písemností tak jak určoval § 136 Řádu školního a vyučovacího pro školy obecné a měšťanské vydaného Nařízením ministerstva věcí duchovních a vyučování č. 159/1905 Ř. z.

Písemnosti bývaly evidovány, resp. systematicky ukládány, o čemž svědčí signatury na některých dokumentech. Třídní katalogy pro všechny třídy se za jednotlivé roky ukládaly pod jedním číslem napsaným převážně na titulní stranu katalogu pro I. třídu. Např. katalogy ze školních roků 1885/86 – 1891/92 jsou signovány čísly 79 – 85. Řada třídních katalogů je však neúplná, nedochovaly se od školního roku 1892/93. Zcela chybějí doklady za období školních roků 1915/16 – 1924/25 a léta 1925 – 1944 dokumentuje pouze kronika. Ta je celá popsána, má označené jednotlivé stránky a na začátku se vrací k počátkům místního školství, resp. okolnostem založení měšťanské školy. Na stranách 189-199 obsahuje všeobecný rejstřík, na straně 200 pak tabulku o počtech žáků v obecné a měšťanské škole v l. 1923/24 – 1938/39.

V průběhu pořádání nebyly navrženy žádné písemnosti k vnitřní skartaci.

Dokumenty jsou kategorie I. a II.

Jazykem archivního souboru je němčina.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý jen zčásti. V kronice chybějí listy 129-172. Ty nebyly popsány a k jejich odstranění došlo z důvodu znečištění inkoustem, o čemž kronikář Ebenhöh učinil záznam na titulní straně. Třídní katalogy jsou křehké a lámavé.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Ačkoliv se z činnosti bezdružické obecné a měšťanské školy nedochovala ucelená agenda, je archivní soubor badatelsky využitelným zdrojem informací především ke studiu dějin školy. Společně se soubory Místní školní rada, Židovská obecná škola, Mateřská škola, Obecná škola s československým jazykem vyučovacím, Státní obecná a měšťanská škola, Základní odborná škola rolnická a Základní škola podává ucelený obraz bezdružického školství. Vhodně též doplňuje informace obsažené zejména v souborech Archiv města, Místní národní výbor či Národní jednota pošumavská místní odbor, v širších souvislostech pak ve všech četných ostatních souborech bezdružických původců. Může posloužit i ke zpracování dějin širšího regionu z řady úhlů pohledu. Archiválie obsahují údaje, které lze využít např. i k národnostním, sociálním, demografickým a dalším tématům.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archiválie souboru Obecná a měšťanská škola (německá) Bezručice 1799-1944 uspořádala a inventární seznam vypracovala v prosinci 2006 Dana Bízová. Revizi inventárního seznamu provedla, úvod napsala a inventář sestavila v květnu 2007 PhDr. Markéta Novotná ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 21. prosince 2007

Dana Bízová, PhDr. Markéta Novotná

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

- Adressbuch für den politischen Bezirk Plan-Weseritz und Umgebung, Planá 1926
- Dobeš J., Hledíková Z., Janák J.: Dějiny správy v českých zemích, Praha 2005
- Havelka F., Placht O.: Příručka školské a osvětové správy, Praha 1934
- Janouškovec J.: Soupis kronik z okresu Tachov, uložených v okresním archivu, in: Sborník Okresního muzea v Tachově, 1978/11, Tachov 1978
- Lerch F.: Náš rodný kraj. Vlastivěda bezdružického soudního okresu a jeho okrajových částí, Plzeň, 2002
- NA, Zemská školní rada v Praze, inv. č. 588, matriky škol-okres Planá, k. č. 282
- Popis obecného školství v Království Českém, Praha 1889
- Seznam národních škol a jejich učitelstva v Československé republice podle stavu ze dne 31. října 1933, Praha 1934
- Schematismus des Volksschulwesens im Königreich Böhmen, Praha 1894
- Schematismus für das Königreich Böhmen, Praha 1877
- Über Grenzen hinweg, Geisenfeld 1964
- Věstník Ministerstva školství a osvěty – ročník 1945
- Weidl G.: Heimatkunde des politischen Bezirkes Plan, Planá 1896

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

čp.	číslo popisné
JAF	Jednotný archivní fond
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
NAD	Národní archivní dědictví
pres.	presidiální
r.	rok
Ř. z.	Říšský zákoník
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Triviální škola**Úřední knihy**

1	Kniha cti (Ehrenbuch)	1799 – 1869	K 1
2	Kniha nadací (Schulstiftungsbuch der Schule)	1848 – 1863	K 2

Obecná škola**Úřední knihy**

3	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1878 – 1879	K 3
4	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1879 – 1880	K 4
5	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1879 – 1880	K 5
6	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1879 – 1880	K 6
7	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1880 – 1881	K 7
8	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1880 – 1881	K 8
9	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1880 – 1881	K 9
10	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1881 – 1882	K 10
11	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1881 – 1882	K 11
12	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1881 – 1882	K 12
13	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1882 - 1883	K 13
14	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1882 – 1883	K 14

15	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1883 – 1884	K 15
16	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1883 – 1884	K 16
17	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1884 – 1885	K 17
18	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1884 – 1885	K 18
19	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1885 – 1886	K 19
20	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1885 – 1886	K 20
21	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1885 – 1886	K 21
22	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1886 – 1887	K 22
23	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1886 – 1887	K 23
24	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1886 – 1887	K 24
25	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1887 – 1888	K 25
26	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1887 – 1888	K 26
27	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1887 – 1888	K 27
28	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1888 – 1889	K 28
29	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1888 – 1889	K 29
30	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1888 – 1889	K 30
31	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1889 – 1890	K 31
32	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1889 – 1890	K 32
33	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1889 – 1890	K 33

34	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler I. Klasse)	1890 – 1891	K 34
35	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler II. Klasse)	1890 – 1891	K 35
36	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1890 – 1891	K 36
37	Třídní katalog (Katalog über den Schulbesuch und Fortgang der Schüler III. Klasse)	1891 – 1892	K 37

Spisový materiál

Registraturní pomůcky

38	Podací protokol (Geschäftsprotokol)	1882 – 1909	R 1
----	--	-------------	-----

Obecná a měšťanská škola

Úřední knihy

39	Kronika (Chronik der Volks= u. Bürgerschule Weseritz)	(1908) 1925 – 1944	K 38
----	---	--------------------	------

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Obecná a měšťanská škola (německá) Bezdržice
Značka archivního souboru:	NOMěšťŠ Bezdržice
Časový rozsah:	1799 – 1944
Počet evidenčních jednotek:	39 (38 úředních knih, 1 podací protokol)
Počet inventárních jednotek:	39
Rozsah bm:	0,22 (0,2 úřední knihy, 0,02 podací protokol)
Stav ke dni:	21. prosince 2007
Archivní soubor zpracovaly:	Dana Bízová, PhDr. Markéta Novotná
Pomůcku sestavily:	Dana Bízová, PhDr. Markéta Novotná
Počet stran:	15
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl